

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: STALKER: PROTAGONISTA
Autor/ka práce: Bc. BcA. Sára Zeithammerová
Studijní program: Katedra scenáristiky a dramaturgie
Typ studijního programu: Magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Autorka magisterské práce Sára Zeithammerová si za svůj cíl magisterské práce vybrala téma stalkingu a hlavně roli stalkera jako hlavního protagonisty. Jakkoli je stalker obvykle vnímán jako negativní postava, Sára Zeithammerová jej dává i do kontextu, kdy se divák může se stalkerem identifikovat, přičemž se zabývá tím, jak a proč je to možné. Dopředu avizuje, že se bude soustředit především na anglosaské prostředí s mírným přesahem do české audiovize. Velmi jasně také definuje, jakým způsobem bude k tématu přistupovat – analýzy skutečných kriminálních případů, psychologické studie i překlopení reálných příběhů do fikčního narativu.

Nicméně celá práce je spíše psychologickou studií, historií stalkingu s přesahem k audiovizuálním dílům, než studií audiovizuálních děl s přesahem do psychologie a historie. S přihlédnutím k tomu, že se pro autorku jedná o velmi osobní a citlivé téma, je to ale pochopitelné, a proto bych řekla, že cíl práce alespoň částečně pro ni splnil svůj účel, takže bych jej ze svého úhlu pohledu považovala za naplněný. Přesto bych doporučila, aby v dalších uměleckých i teoretických dílech Sára Zeithammerová přetavila svůj extrémně traumatizující zážitek, který si málo kdo z nás dovede představit, do dané (umělecké / teoretické) formy, tentokrát již bez odkazů na konkrétní realitu. I to by mohlo fungovat jako určitá forma terapie.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Téma stalkingu a právní řešení konkrétních případů, ať už se jedná o běžné zobrazení celebrit v tabloidech, a ne natolik běžné téma u méně mediálně exponovaných osob, je velmi závažné a rozhodně by mělo být předmětem celospolečenské diskuse. Jakkoli je z magisterské práce Sáry Zeithammerové velmi patrné, že se jedná o hluboce osobní téma (a v tomto směru autorku obdivuji za její osobní sílu nejen takové trauma zveřejnit, ale ještě jej překlopit do teoretické roviny), nemyslím si, že je potřeba teorii obhajovat osobní zkušeností. V tomto směru je všeřikající kapitola o retraumatizaci a viktimizaci obětí, následně o bagatelizaci celé problematiky, což považuji za výsostně aktuální téma. Díky tomu je podle mého názoru práce velmi přínosná.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce nemá velmi zásadní přínos z hlediska audiovize, ale vyzdvihnutí tématu stalkingu, viktimizace obětí a upozornění celkové bagatelizace celospolečenských problémů jsou pro praxi velmi důležité. Jakkoli jsem výše zmiňovala, že odborný přínos není nijak zásadní, tak původnost

práce a její případné použití v praxi jsou ocenění hodné. Autorce bych doporučila (pokud již tak neučinila) udělat z její práce stručné shrnutí na cca 3–5 normostran a nabídnou ho médiím, v případě, že bude ochotná svůj příběh prezentovat veřejně. Tam vidím veliký potenciál a možnou inspiraci pro oběti, které zatím neměly odvahu se svým příběhem vystoupit.

Logická stavba a členění práce:

Sára Zeithammerová v úvodu práce navrhla rozčlenění textu, kterého se drží. U magisterské práce bych očekávala více informací o uvažované metodologii hned na začátku, ale vzhledem k tomu, že tyto informace jsou rozprostřeny v celku logicky v průběhu celého textu a vlastně navíc vždy aktuálně upozorňují čtenáře, co má očekávat, považuji to za legitimní postup.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Text je přehledný, jednotlivé kapitoly na sebe plynule a logicky navazují. Práce splňuje požadavky na požadovaný formát.

Práce s informačními zdroji:

Práce s informačními zdroji vzhledem k problematice stalkingu, viktimizace, obětí apod. je velmi bohatá. V úvodu práce autorka zmiňuje, že bude pracovat s narativem (v jeho všech formách), ale v rámci magisterské práce bych považovala za vhodné zmínit mnohem více zdrojů a vzít v potaz více naratologických teorií, skrze nichž by se daly filmy s tematikou stalkingu interpretovat. V tomto ohledu bych považovala práci s informačními zdroji za velmi jednostrannou až nedostatečnou.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Sára Zeithammerová se ve své práci vyjadřuje poměrně kolokviálně na to, že se jedná o magisterskou práci, což považuju za mínus vzhledem i vzhledem k zvolenému tématu. Na druhou stranu je její text čtivý, plyne a nejsou v něm zbytečné pomlky, prodlevy a je téměř bez gramatických chyb. Citační norma je správná, a i terminologie je odpovídající.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Autorka si vybrala vysoce citlivé a osobní téma, což se v její práci promítlo na dvou odlišných pólech. Na jedné straně se jedná o hluboce senzitivní a erudovaný přístup k tématu stalkingu, na straně druhé tento přístup do jisté míry ovlivnil její schopnost aplikovat své znalosti a zkušenosti do teoretické roviny. Umění a teorie jsou v některých situacích nepřátelé, a to je z této práce patrné, nicméně tu vidím potenciál překlopit osobní zkušenost do teorie nebo praxe. Na rozdíl od bakalářských prací, které jsou primárně o práci se zdroji a orientování se v daném tématu, bych od magisterské práce očekávala již jistou míru vlastní interpretace než pouhého popisu. Možná to bude vyžadovat ještě nějaký čas, ale klasická díla filmové kinematografie často vznikly z osobních problémů tvůrců, kteří je dokázali nasměřovat „tím správným směrem“. To bych nechala autorce k jejímu osobnímu zamyšlení.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Co si myslíte o teorii Laury Mulvey – žena jako objekt (vizuální slast a narativní film)?

Vidíte určité paralely mezi Vámi pojatým stalkingem a filmem Stalker (A. Tarkovský, 1979)?

Navrhnete další naratologické teorie – autory, které by mohly rozvinout téma stalkingu (speciálně na úrovni vypravěče a jeho důvěryhodnosti)?

Doporučení práce k obhajobě:	ANO
Navrhovaná klasifikace:	B
Datum vypracování posudku:	20.9.2023

MgA. Markéta Jindřichová, PhD.

Jméno oponenta práce

20.9.2023

(datum a podpis)